

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN VĂN LƯỢNG

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN
CƠ CHẾ TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TRONG CÁC
ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP CÓ THU NGÀNH Y TẾ
TỈNH BẮC NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN VĂN LƯỢNG

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN
CƠ CHẾ TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TRONG CÁC
ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP CÓ THU NGÀNH Y TẾ
TỈNH BẮC NINH**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Bùi Đình Hoà

THÁI NGUYÊN - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Luận văn tốt nghiệp này là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân, được thực hiện trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết, nghiên cứu khảo sát tình hình thực tiễn và dưới sự hướng dẫn khoa học của Tiến sĩ: **Bùi Đình Hòa**.

Các số liệu, mô hình toán, bảng biểu, đồ thị và những kết quả trong luận văn là trung thực, các giải pháp đưa ra xuất phát từ thực tiễn nghiên cứu và kinh nghiệm, chưa từng được công bố dưới bất cứ hình thức nào trước khi trình, bảo vệ và công nhận bởi “Hội Đồng đánh giá luận văn tốt nghiệp Thạc sĩ kinh tế” Trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Một lần nữa, tôi xin khẳng định về sự trung thực của lời cam kết trên.

Bắc Ninh, ngày tháng năm 2012.

NGƯỜI CAM ĐOAN

Nguyễn Văn Lượng

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài tôi luôn nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Ban giám hiệu, các thầy giáo, cô giáo Phòng Quản lý Đào tạo sau Đại học - Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên; Ban Giám đốc, cán bộ Sở Y tế Bắc Ninh, Bệnh viện đa khoa tỉnh Bắc Ninh, Bệnh viện đa khoa Thị xã Từ Sơn, Bệnh viện đa khoa Quế Võ, và nhiều cơ quan đơn vị khác...Đặc biệt là sự hướng dẫn tận tình của Tiến sĩ Bùi Đình Hòa.

Tôi xin chân thành cảm sự giúp đỡ của các thầy giáo, cô giáo, các quý cơ quan, cùng các bạn đồng nghiệp. Sự giúp đỡ này đã cổ vũ và giúp tôi nhận thức, làm sáng tỏ thêm cả lý luận và thực tiễn về lĩnh vực luận văn nghiên cứu.

Đây là công trình nghiên cứu, sự làm việc khoa học và nghiêm túc của bản thân, song do khả năng và trình độ có hạn nên không thể tránh khỏi những khiếm khuyết nhất định.

Tôi mong nhận được sự quan tâm, đóng góp ý kiến của các thầy, cô giáo và những độc giả quan tâm đến đề tài này.

Xin trân trọng cảm ơn!

TÁC GIẢ

Nguyễn Văn Lượng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH, ĐỒ THỊ	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp và ý nghĩa khoa học của luận văn	3
5. Kết cấu của luận văn.....	4
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU.....	5
1.1. Cơ chế tự chủ tài chính của các đơn vị sự nghiệp có thu	5
<i>1.1.1. Đơn vị sự nghiệp có thu - những vấn đề chung.....</i>	<i>5</i>
<i>1.1.2. Cơ chế tự chủ tài chính trong các đơn vị sự nghiệp có thu ngành y tế</i>	<i>10</i>
1.2. Nội dung quản lý tài chính của các đơn vị SNCT trong cơ chế TCTC	21
<i>1.2.1. Lập dự toán thu chi và Quy chế chi tiêu nội bộ.....</i>	<i>21</i>
<i>1.2.2. Thực hiện dự toán.....</i>	<i>22</i>
<i>1.2.3. Quyết toán</i>	<i>23</i>
<i>1.2.4. Thanh tra, kiểm tra, đánh giá.....</i>	<i>24</i>
<i>1.2.5. Những bất cập trong Nghị định 43/2006/NĐ-CP và vai trò của quản lý bệnh viện trong cơ chế tự chủ tài chính</i>	<i>25</i>
1.3. Các văn bản pháp quy liên quan đến việc thực hiện Nghị định 43/2006/NĐ-CP và cơ chế tự chủ tài chính	26
1.4. Kinh nghiệm thực hiện cơ chế TCTC ở một số địa phương trong nước	28

1.4.1. Đánh giá việc thực hiện tự chủ tài chính tại Bệnh viện Bạch Mai	28
1.4.2. Đánh giá việc thực hiện TCTC tại BVĐK Hà Đông.....	31
1.4.3. Bài học kinh nghiệm về thực hiện TCTC cho ngành y tế tỉnh Bắc Ninh....	32
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	34
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	34
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	34
2.2.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu	34
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin	35
2.2.3. Phương pháp tổng hợp xử lý thông tin.....	35
2.2.4. Phương pháp phân tích thông tin.....	35
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu về năng lực tự chủ tài chính	36
2.3.1. Các nguồn thu cho đơn vị sự nghiệp	36
2.3.2. Các nguồn chi cho đơn vị sự nghiệp có thu	37
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	38
3.1. Giới thiệu tổng quan về ngành y tế tỉnh Bắc Ninh.....	38
3.1.1. Giới thiệu tổng quan về ngành y tế tỉnh Bắc Ninh	38
3.1.2. Quá trình thực hiện cơ chế tự chủ tài chính.....	40
3.2. Thực trạng cơ chế TCTC của các đơn vị SNCT ngành y tế	42
3.2.1. Thực trạng tình hình triển khai thực hiện TCTC.....	42
3.2.2. Thực trạng các nguồn thu ở đơn vị sự nghiệp có thu ngành y tế.....	44
3.2.3. Thực trạng các nội dung chi ở đơn vị sự nghiệp có thu ngành y tế.....	54
3.2.4. Thực trạng về công tác TCKT ở đơn vị sự nghiệp có thu ngành y tế.....	67
3.3. Đánh giá về cơ chế TCTC tại các đơn vị SNCT ngành y tế tỉnh Bắc Ninh	69
3.3.1. Đánh giá chung.....	69
3.3.2. Đánh giá cụ thể.....	69
3.3.3. Công tác quản lý đơn vị trong cơ chế tự chủ tài chính.....	74

Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CƠ CHẾ TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TRONG CÁC ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP CÓ THU NGÀNH Y TẾ TỈNH BẮC NINH ĐẾN NĂM 2015	77
4.1. Định hướng phát triển ngành y tế tỉnh Bắc Ninh và mục tiêu phát triển của các đơn vị trong ngành	77
4.1.1. Định hướng phát triển ngành y tế tỉnh Bắc Ninh	77
4.1.2. Mục tiêu của cơ chế TCTC trong các đơn vị SNCT ngành y tế tỉnh Bắc Ninh	79
4.2. Một số giải pháp hoàn thiện cơ chế tự chủ tài chính	79
4.2.1. Tăng cường công tác quản lý Tài chính - đa dạng nguồn thu	79
4.2.2. Tăng cường phân cấp quản lý cho các ĐVSN.....	82
4.2.3. Đổi mới phương thức phân bổ NSNN cho y tế	83
4.2.4. Nâng cao năng lực và vai trò của công tác tài chính kế toán.....	84
4.2.5. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin.....	87
4.2.6. Cải cách công tác quản lý y tế.....	90
4.3. Một số đề xuất, kiến nghị.....	91
4.3.1. Sửa đổi và hoàn thiện Nghị định 43/2006/NĐ-CP và các văn bản hướng dẫn thực hiện	91
4.3.2. Sửa đổi, bổ sung các văn bản quản lý không còn phù hợp	91
4.3.3. Đảm bảo sự thực hiện thống nhất các văn bản pháp quy giữa các cơ quan quản lý Nhà nước	94
KẾT LUẬN.....	95
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	97

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
BHYT	Bảo hiểm y tế
BVĐK	Bệnh viện đa khoa
CCHC	Cải cách hành chính
CNTT	Công nghệ thông tin
ĐVSN	Đơn vị sự nghiệp
KBNN	Kho bạc nhà nước
NS	Ngân sách
NSNN	Ngân sách Nhà nước
SNCT	Sự nghiệp có thu
TCKT	Tài chính kế toán
TCTC	Tự chủ tài chính
UBND	Ủy ban nhân dân
XHH	Xã hội hóa

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng	Tên bảng	Trang
Bảng 1.1:	Hiệu quả hoạt động tài chính Bệnh viện Bạch Mai từ 2008-2011.	29
Bảng 3.1:	Đánh giá sự hợp lý của các văn bản pháp quy liên quan đến Nghị định 43 về cơ chế tự chủ tài chính (n = 60)	43
Bảng 3.2:	Nguồn tài chính của các đơn vị sự nghiệp có thu nghiên cứu giai đoạn 2009-2011.....	46
Bảng 3.3:	Cơ cấu nguồn thu sự nghiệp tại các đơn vị nghiên cứu	49
Bảng 3.4:	Chi ngân sách của các đơn vị nghiên cứu từ năm 2009-2011.....	55
Bảng 3.5:	Tổng hợp cơ cấu chi Ngân sách của các đơn vị nghiên cứu	57
Bảng 3.6:	Thống kê đội ngũ cán bộ TCKT của các đơn vị nghiên cứu.....	67
Bảng 3.7:	Thực hiện chỉ tiêu chuyên môn tại Bệnh viện đa khoa tỉnh.....	69
Bảng 3.8:	Thực hiện chỉ tiêu chuyên môn tại Bệnh viện đa khoa Từ Sơn	71
Bảng 3.9:	Thực hiện Chỉ tiêu chuyên môn tại Bệnh viện đa khoa Quế Võ....	71
Bảng 3.10:	Mức thu nhập tăng thêm bình quân của người lao động tại các đơn vị nghiên cứu.....	72

DANH MỤC CÁC HÌNH, ĐỒ THỊ

Hình	Tên hình, đồ thị	Trang
	Đồ thị 1.1: Cơ cấu thu nhập tăng thêm và trích lập các quỹ Bệnh viện Bạch Mai.....	30
	Biểu đồ 3.1: Đánh giá tính hợp lý của các văn bản pháp quy liên quan đến tự chủ tài chính	44
	Đồ thị 3.2: Cơ cấu nguồn thu của các đơn vị nghiên cứu.....	47
	Đồ thị 3.3: Biểu đồ cơ cấu nguồn thu sự nghiệp các đơn vị nghiên cứu	49
	Đồ thị 3.4: Phân loại 4 nhóm kinh phí chi thường xuyên từ năm (2009-2011) của 3 đơn vị nghiên cứu	57
	Đồ thị 3.5. Thu nhập tăng thêm bình quân của các đơn vị nghiên cứu	72